



กิจกรรมสิ่งแวดล้อม



โครงการร่วมใจปลูกป่านิเวศ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ร่วมกับสมาคมนิสิตเก่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จังหวัดสระบุรี โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าและบริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด จัดโครงการร่วมใจปลูกป่านิเวศ ซึ่งกิจกรรมเป็นการพัฒนาพื้นที่ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี โดยการปลูกต้นไม้เพื่อลดภาวะโลกร้อนจำนวน 20,000 ต้น ในวันเสาร์ที่ 30 พฤศจิกายน 2556 ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ “เป็นสุข” พ.ศ. 2555-2559 ของมหาวิทยาลัยที่ให้จุฬาลงกรณ์เป็นบ้านอันอบอุ่น มีการพัฒนามุ่งสู่การเป็นมหาวิทยาลัยแห่งความยั่งยืน (Sustainable University) อนุรักษ์พลังงานและสร้างสิ่งแวดล้อมให้น่าอยู่ น่าทำงาน มีความปลอดภัย รวมทั้งสร้างความผูกพันของบุคลากรส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความเจริญก้าวหน้าและมีความมั่นคงในชีวิต

ซึ่งในโอกาสนี้ สถาบันสภาวะแวดล้อม โดยผู้อำนวยการสถาบันฯ ได้นำบุคลากร เข้าร่วมในโครงการฯ ดังกล่าวนี้นี้ด้วย



“HIA: ทางออก/ตอบโจทย์ความขัดแย้งสิ่งแวดล้อม?”

สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อมได้จัดให้มีการเสวนาวิชาการเรื่อง “HIA: ทางออก/ตอบโจทย์ความขัดแย้งสิ่งแวดล้อม?” ขึ้นเมื่อวันศุกร์ที่ 15 พฤศจิกายน 2556 เวลา 08.00–12.00 น. ณ ห้องประชุมนานาชาติ ชั้น 2 อาคารสถาบัน 3 โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.จักรพันธ์ สุทธิรัตน์ เป็นผู้ดำเนินรายการ และมีวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิและมีประสบการณ์เข้าร่วมเสวนา 6 ท่านดังนี้

1. ศาสตราจารย์ กิตติคุณ ดร.ธงชัย พรรณสวัสดิ์
2. คุณดำรง เครือไพบูลย์กุล ผู้อำนวยการกลุ่มพลังงาน สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. คุณศศิณี เฉลิมลาภ เลขานุการมูลนิธิ สืบ นาคะเสถียร
4. ศาสตราจารย์ นายแพทย์สุรศักดิ์ ฐานีพานิชสกุล คณบดีวิทยาลัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. ศาสตราจารย์ ดร. นายแพทย์ พรชัย สิทธิธรรมย์กุล หัวหน้าภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคม คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
6. คุณสุภกิจ นันทะวรการ นักวิจัย มูลนิธินโยบายสุขภาพ และ กรรมการองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ



การเสวนาครั้งนี้มีผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานเอกชน นักศึกษา สื่อมวลชนและบุคคลทั่วไป จำนวนรวม 185 คน



สรุปสาระของการประชุมได้ดังนี้ การประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ (Health Impact Assessment, HIA) ได้รับการพิจารณาให้เป็นอีกกระบวนการหนึ่งที่เน้นการประเมินผลกระทบของโครงการต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน ให้เป็นขั้นตอนหนึ่งในการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment, EIA) โดยมีที่มาจากรัฐธรรมนูญฉบับ 2550

มาตรา 67 วรรค 2 ซึ่งกำหนดให้การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติหรือสุขภาพจะกระทำมิได้ เว้นแต่จะได้ศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในชุมชน และจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียก่อน รวมทั้งได้ให้ข้อกำกับการอิสระซึ่งประกอบด้วยผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษา ที่จัดการการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม หรือทรัพยากรธรรมชาติ หรือด้านสุขภาพให้ความเห็นประกอบก่อนมีการดำเนินการดังกล่าวทั้งนี้รัฐธรรมนูญได้ให้สิทธิแก่ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นในกระบวนการรับฟังความคิดเห็น โดยตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในราชกิจจานุเบกษา หน้า 34 ลงวันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2553 ได้ระบุประเภทของโครงการและกิจกรรมทั้งหมด 11 ประเภทที่ต้องทำการวิเคราะห์ผลกระทบดังกล่าว

อย่างไรก็ตามแม้จะได้มีการดำเนินการตามข้อกำหนดมากกว่า 3 ปี วิทยากรได้แสดงความคิดเห็นว่าในทางปฏิบัติวิธีการดังกล่าวไม่ได้มุ่งเน้นให้ประชาชน หรือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีส่วนร่วมเพื่อตัดสินใจการเกิดของโครงการฯ เป็นเพียงการจัดให้ชุมชนได้รับทราบรายละเอียดของโครงการฯ และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ประชาชนมีโอกาสในการแสดงความคิดเห็น แต่อำนาจการตัดสินใจยังคงที่หน่วยงานของรัฐในการพิจารณาให้ความเห็นชอบ แม้จะมีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการอิสระด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (กอสส.) เพื่อประสานการทำงานของหน่วยงานที่ทำหน้าที่ พบว่ายังมีปัญหาขาดประสิทธิภาพในการประสานงานระหว่างคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (คชก.)

ผู้ร่วมเสวนาได้แสดงข้อคิดต่อปัญหาการทำ EIA และ HIA ได้แก่ ปัญหาการให้ความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่น บริเวณรอบโครงการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชน เพื่อเตรียมความพร้อมในการรับการประจุม เนื่องจากมีเรื่องเทคนิคที่ยากเกินกว่าที่ประชาชนจะเข้าใจด้วยการนำเสนอภายในระยะเวลาอันจำกัด ถ้ามีการประเมินความเป็นไปได้ทางเทคนิคให้เสร็จสิ้นก่อนลงสู่ชุมชนจะช่วยสร้างความเข้าใจได้ดีขึ้น การทำ EIA ที่ผ่านมามีปัญหาเกี่ยวกับมาตรการติดตามตรวจสอบทั้งที่หน่วยงานผู้ดูแลรับผิดชอบและเจ้าของโครงการฯ จึงควรจัดทำให้เป็นระบบและระเบียบมากขึ้น นอกจากนี้ นักวิชาการเชื่อว่าข้อมูลพื้นฐานที่มีอยู่ยังไม่เพียงพอต่อการประเมินผลกระทบ และยังมีปัญหาขาดแคลนบุคลากรด้านสาธารณสุขด้วย ผลลัพธ์สำคัญที่ตามมาในปัจจุบันคือ ประชาชนไม่ให้ความเชื่อใจแก่นักวิชาการ นอกจากนี้ผู้เสวนาได้เสนอแนะให้การพิจารณาโครงการฯ ที่จะเกิดใหม่ต้องคำนึงถึงข้อมูลพื้นฐานร่วมกับข้อมูลของโครงการต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้วในพื้นที่ ควรมีการปฏิรูประบบการประเมินผลกระทบ (Impact Assessment) ในภาพรวม และกำหนดแนวทางการสร้างการมีส่วนร่วมอย่างมีความหมาย (Meaningful participation) ของภาคประชาชนผ่านช่องทางการสื่อสารข้อมูลอย่างครบถ้วนและรอบด้าน